

Η ποιμαντική προσέγγιση του Συμβατικού και Ηλεκτρονικού Τζόγου

[Ορθοδοξία / Ποιμαντική Διακονία στον Χώρο της Υγείας](#)

[Αθανάσιος Κολιοφούτης, Δρ. Θεολογίας - Εκπαιδευτικός](#)

Αν η αυτοπειθαρχία και η ενθάρρυνση του εθισμένου στο τζόγο αποτελούν, σύμφωνα με τις πιο σύγχρονες ψυχοθεραπευτικές θεωρίες απεξάρτησης από κάθε εθισμό, τις σημαντικότερες αρετές στις οποίες αυτός πρέπει να προσηλωθεί, προκειμένου να απεμπλακεί από το πάθος του, τότε αναμφισβήτητα ο ρόλος του ποιμένα είναι άκρως σημαντικός και σ' αυτό το πεδίο. Η αυτοπειθαρχία αποδεικνύει την αυτογνωσία του πάσχοντος, τη διάθεσή του να «πολεμήσει» το πάθος του και την πίστη του στην τελική επίτευξη του στόχου του. Ταυτόχρονα, η επιβράβευση μιας επιθυμητής συμπεριφοράς με την ελπίδα της τελικής επικράτησής της αναγνωρίζεται σήμερα από την επιστήμη της Ψυχολογίας ως το πιο σημαντικό κίνητρο για την υιοθέτησή της [Η άποψη αυτή στηρίζεται στη θεωρία ότι οποιαδήποτε συμπεριφορά ακολουθείται από κάποιο «ευχάριστο ερέθισμα» είναι πιθανό να επαναληφθεί:(Sigler και Aamidor, 2005, σ. 249) και (Flora, 2004, σ. 117)]. Στο χώρο της ψυχοθεραπείας και συμβουλευτικής, η ενθάρρυνση μιας συμπεριφοράς συνιστά επίσης ένα από τα πιο σημαντικά θεραπευτικά μέσα, λόγω των

σημαντικών επιδράσεων που ασκεί και των αλλαγών που επιτυγχάνει στη συμπεριφορά του υποκειμένου(Sharf, 2011⁵, σσ. 285-286).

Ο ορθόδοξος ιερέας, στο πλαίσιο μιας ορθόδοξης συμβουλευτικής ποιμαντικής, που διενεργείται εντός του μυστηρίου της ιεράς εξομολογήσεως και της εν γένει εν πνεύματι αγίω καθοδήγησης του ποιμνίου από τον ποιμένα, μπορεί άριστα να ανταποκριθεί στους παραπάνω ρόλους. Είναι αυτός που θα σταθεί δίπλα στον πάσχοντα ανά πάσα στιγμή, αυτός που θα τον στηρίξει σε κάθε δυσκολία του, ο πνευματικός πατέρας που δε βλέπει τα πνευματικά του παιδιά ως υπόδικους που περιμένουν την καταδίκη, αλλά ως «απολωλότα πρόβατα», που δεν παύουν να διασώζουν μέσα τους τα στοιχεία της θείας εικόνας (π. Μεταλληνός, 1990, σ. 80). Ως ποιμένας που μιμείται την απροσμέτρητη αγάπη του Χριστού, δέχεται και αναλαμβάνει τα τραύματα και τα βάσανά τους ως δικά του. Εξάλλου χωρίς την αγάπη, δεν μπορεί να υπάρξει ούτε πνευματική πατρότητα ούτε ποιμαντική καθοδήγηση. Η αγάπη προϋποθέτει το «συμπάσχειν» με τους άλλους και αυτή είναι η κυριολεκτική σημασία της λέξης συμπάθειας. Ο ποιμένας δεν παύει ποτέ να αγωνίζεται με όλες τις δυνάμεις του στον αγώνα των πνευματικών του τέκνων να συντρίψουν την αμαρτία, ελευθερώνοντας τα απ αυτήν. Εν προκειμένω, με τα γεμάτα υπομονή, ευσπλαχνία, μακροθυμία και ελεημοσύνη λόγια του, ο ιερέας μπορεί άλλοτε να ενθαρρύνει τον εθισμένο εκ του τζόγου που καθοδηγεί, αναπτερώνοντας το ηθικό του και άλλοτε μπορεί με αυστηρότητα να τον αφυπνίσει, όταν διαπιστώσει ότι λοξοδρόμησε από το δρόμο και στόχο του.

Σήμερα, σε αναπτυγμένες χώρες της Ευρώπης οι παραπάνω πρακτικές

εφαρμόζονται με επιτυχία σε ειδικά κέντρα απεξάρτησης, τα οποία στελεχωμένα με το κατάλληλο επιστημονικό προσωπικό, εξειδικεύονται στη θεραπεία εξαρτήσεων τέτοιου είδους [Κατόπιν συνοπτικής ερεύνας, ειδικότερα στην Αγγλία, η οποία αποτελεί την πρωτεύουσα του τζόγου, εντοπίσαμε πάνω από είκοσι εξειδικευμένα ψυχιατρικά κέντρα αντιμετώπισης του εθισμού στον τζόγο, τα οποία είναι επανδρωμένα με το κατάλληλο επιστημονικό προσωπικό και προσφέρουν στους ασθενείς τις ιατρικές υπηρεσίες τους. Ενδεικτικά αναφέρουμε κάποια απ' αυτά: Το «NH AddictionTreatmentCenter» στο Μάντσεστερ, το «PsychiatristDoctorsforGamblingAddiction» στο Μάντσεστερ, το «PsychiatryCentre» στο Λονδίνο, το «TheChristianCentreforGamblingRehabilitation» στο Λονδίνο, το «NationalProblemGamblingClinic» στο Λονδίνο, το «GamblingAddictionTreatmentCenter» στο Τσεσάιρ, το [«BrightonCenterforRecovery»](#) στο Μπράϊτον κ.α. Παρομοίως επανδρωμένα σε επιστημονικό προσωπικό και υλικοτεχνική υποδομή ψυχιατρικά κέντρα υπάρχουν σε όλο τον κόσμο, όπως το «QuirónMadridUniversityHospital» στη Μαδρίτη, το «KlinikumStuttgart» στη Στουτγκάρδη, το «C.E.I.D.-Addictions» στο Μπορντώ, το «DonMarioPicchiCels» στη Ρώμη, το «Coolmine» στο Δουβλίνο, το «Triple - Ex, Palier» στη Χάγη, και πολλά άλλα:(<http://www.ecett.eu/files/2013/08/1103Catalogue-Hosts-EN.pdf>).

Στην Ελλάδα το δίκτυο των θεραπευτικών υπηρεσιών που προσφέρονται επί τούτου είναι αρκετά περιορισμένο. Ολοκληρωμένες θεραπευτικές προσεγγίσεις δεν υπάρχουν παρά μόνο στην Αθήνα, τη Θεσσαλονίκη και λίγες ακόμα πόλεις. Σε περιφερειακό επίπεδο, οι προσπάθειες είναι ελάχιστες, μεμονωμένες και αποσπασματικές. Τα δημόσια νοσοκομεία, που παρέχουν ανάλογες θεραπευτικές υπηρεσίες, είναι εξίσου λίγα και γίνονται ακόμα λιγότερα μεσούσης της οικονομικής κρίσης. Αν όλα τα παραπάνω αποτελούν αδήριτη πραγματικότητα, τότε η προσφορά του ιερέα, που διαποιμαίνει τόσο αστικές, όσο και ημιαστικές και κυρίως αγροτικές ενορίες, μπορεί να είναι καταλυτική, έστω και σε ένα πρωτογενές επίπεδο αντιμετώπισης του προβλήματος ή στα πλαίσια της συνεργασίας του με όλους τους εμπλεκόμενους επιστημονικούς φορείς, οι οποίοι θα κληθούν να θεραπεύσουν το πρόβλημα.

Αναμφισβήτητα ο παθολογικός τζόγος μπορεί να οφείλεται και στα συναισθήματα απόρριψης ή κατωτερότητας, τα οποία «φωλιάζουν» στην ψυχή του πάσχοντος ανθρώπου και οφείλονται στην επιδείνωση των όρων της κοινωνικής του ζωής, από την οποία κατ' αυτόν τον τρόπο ο ίδιος προσπαθεί να αποδράσει[*Τα άτομα τα οποία βιώνουν κάθε μορφής καταπίεση ή άγχος για την υπερβάση των προσωπικών, οικογενειακών, οικονομικών, επαγγελματικών ή άλλων προβλημάτων τους ενδέχεται να στραφούν στον τζόγο, προκειμένου να αισθανθούν μια πρόσκαιρη καταπίεση:*(Grant και Potenza, 2004, σ. 115)].

Ο ποιμένας, ως θεραπευτής, οφείλει να συμβάλλει στην ανάδειξη και αντιμετώπιση όλων αυτών των κοινωνικών προβλημάτων του ποιμνίου του, η μη αντιμετώπιση των οποίων μπορεί να οδηγήσει στην αποδοχή ανήθικων μοντέλων συμπεριφοράς. Σήμερα, έρευνες καταδεικνύουν με σαφήνεια πως τα σύγχρονα κοινωνικά προβλήματα που ταλανίζουν τον σύγχρονο άνθρωπο, όπως η ανεργία, η φτώχεια ή η αγωνία διατήρησης της στέγης, συμβάλλουν αποφασιστικά στη διεύρυνση εθιστικών διαταραχών κάθε είδους, επηρεάζουν το πλάνο της αποθεραπείας τους και στο βαθμό που αντιμετωπίζονται με επιτυχία συναρτώνται με τη δυνατότητα αντιμετώπισης αυτών των διαταραχών (Rasmussen, 2000, σ.341).

Γι' αυτό το λόγο, το θετικό και απόλυτα έμπρακτο ενδιαφέρον των ποιμένων για την καθημερινότητα, τα οικονομικά προβλήματα, ή τις προσωπικές και οικογενειακές ανησυχίες και αγωνίες των πνευματικών τους τέκνων θα μεταβιβάσει το αίσθημα της ασφάλειας σ' αυτά και θα τα καταστήσει ικανά να εκτονώνουν όλα τα παραπάνω αρνητικά συναισθήματα, αποσυνδέοντάς τα από τις ανεπιθύμητες προβολές τους. Έτσι, η αντιμετώπιση, με τη συνεργασία ποιμένα και

ποιμαινόμενων, των όποιων κοινωνικών προβλημάτων των ανθρώπων στην κατεύθυνση της επίλυσής τους, θα αποσωβήσει την αναζήτηση επικίνδυνων υποκατάστατων εξ αυτών, άρα και το τζόγου, που μπορούν να πλήξουν τόσο τη χριστιανική αυτοσυνειδησία τους, όσο και την εν γένει ψυχική τους υγεία.

Ανακεφαλαιώνοντας θα λέγαμε πως στην παρούσα μελέτη καταβλήθηκε προσπάθεια προσέγγισης ενός σύγχρονου κοινωνικού προβλήματος, το οποίο τείνει δυστυχώς να προσλάβει ανεξέλεγκτες διαστάσεις. Αναμφισβήτητα, οι σύγχρονοι ποιμένες, ως ηγέτες, εμπνευστές, καθοδηγητές και χειραγωγοί του ποιμνίου του Χριστού, καλούνται για όλους τους λόγους που αναλυτικά αναπτύξαμε παραπάνω να συνδράμουν την έγκυρη και έγκαιρη αντιμετώπισή του, επικαιροποιώντας την απελευθερωτική δυναμική του Ευαγγελίου στη σύγχρονη πραγματικότητα. Η ανάληψη ποιμαντικής δράσης εκ μέρους τους προς την επιτυχή αντιμετώπιση του συγκεκριμένου προβλήματος, αποτελεί τεκμήριο ανταπόκρισης στην ποιμαντική τους αυτοσυνειδησία και ταυτόχρονα πολύτιμη συμβολή τους στην αποφυγή μουσειοποίησης της Εκκλησίας, παρεκτροπή η οποία παραχαράσσει την ταυτότητά της και «βεβηλώνει» την ουσία της.

[Διαβάστε ολόκληρη τη μελέτη εδώ](#)

<https://bit.ly/2zqu9Uu>